

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת בהר תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ע"א

1. מה דרשו מהפסוק 'וישב מצרף ומטהר כסף וטיהר את בני לוי'?

א. רחב"ח - כשהקב"ה מטהר שבטים, שבטו של לוי מטהר תחילה.

ב. ריב"ל - כסף מטהר ממזרים, ולעת"ל הקב"ה יודיע עליהם.

2. בימי רבי פנחס בקשו לעשות בבל עיסה לארץ ישראל, אמר לעבדיו כשאני אומר שני דברים בבית המדרש טלוני בעריסה ורוצו. מה אמר?

אין שחיטה לעוף מן התורה, וכשעיינו אמר 'כל ארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבל' נטלוהו בעריסה ורוצו אחריו ולא הגיעוהו, ישבו ובדקו עד שהגיעו לסכנה ופירשו.

3. ר' יוחנן: שבועה בידינו לגלות את המשפחות הפסולות, אבל מה אעשה שהרי גדולי הדור נטמעו בה. מנין הוכיח אביי שמשפחה שנטמעה, נטמעה?

שנינו: משפחת בית הצריפה היתה בעבר הירדן וריחקה בן ציון בזרוע, עוד אחרת היתה וקירבה בן ציון בזרוע, כגון אלו אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב, ומשמע דווקא כגון אלו שיודעים אבל משפחה שנטמעה נטמעה.

עוד שנינו: משפחה אחרת היתה ולא רצו חכמים לגלותה, אבל חכמים מוסרים אותו פעם אחת בשבוע וי"א פעמים בשבוע. [והוכיחו כמ"ד פעם].

4. אלו מימרות הובאו בענין שמות הקדושים?

א. שם בן ארבע אותיות חכמים מוסרין אותו לתלמידיהן פעם אחת בשבוע וי"א פעמים בשבוע, ומסתבר שפעם - 'זה שמי לעולם' לעלם.

ב. כתיב זה שמי וכתוב זה זכרי - אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא וכתב אני ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת.

ג. בראשונה שם בן 12 היו מוסרין אותו לכל אדם, משרבו הפריצים היו מוסרים אותו לצנועים שבכהונה, והם מבליעים אותו בנעימת אחיהם. [ר' טרפון סיפר ששמע את זה].

ד. שם בן 42 אותיות אין מוסרין אותו אלא למי שצנוע ועניו ועומד בחצי ימיו ואינו כועס ואינו משתכר ואינו מעמיד על מדותיו, וכל היודעו והזהיר בו והמשמרו בטהרה אהוב למעלה ונחמד למטה ואימתו מוטלת על הבריות ונוחל שני עולמים העולם הזה והעולם הבא.

5. מה החזקה של הארצות?

א. בבל בחזקת כשרה עומדת עד שיודע לך במה נפסלה.

ב. שאר ארצות בחזקת פסול הן עומדות עד שיודע לך במה נכשרה.

ג. ארץ ישראל מוחזק לפסול פסול מוחזק לכשר כשר. ובסתמא: כשבאים להשיאו יש לבדוק, ולהוציא אשה מידו מוחזק ככשר.

6. אלו מימרות נוספים הובאו בענין יחוס המשפחות שבבבל?

א. רב יוסף כל שסיחתו בבבל משיאין לו אשה מיוחסת, ובזמנינו שישנם רמאים, חוששים.

ב. זעירי היה מתחמק מר' יוחנן שרצה שישא את בתו [זעירי היה מא"י]. יום אחד כשעברו את הנהר הרכיב זעירי את ר' יוחנן על כתפו, אמר לו ר"י 'תורתך כשרה לך אבל בתי אינה כשרה לך?' והשתמט ממנו. מה שאמר ר"א 'לא עלה עזרא מבבל עד שעשאה כסולת נקייה'.

ג. עולא שאל את רב יהודה מדוע אינו משיא את בנו רב יצחק, ענה לו: וכי אדע מי מיוחסת? אמר לו וכי אני יודעים אם אני מיוחסים שמא אני מאותם שכתוב עליהם 'נשים בציון ענו בתולות בערי יהודה' ואף אם תאמר שעכו"ם ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר אולי אני מאלו שהפסוק מספר עליהם שהיו מחליפים נשותיהן. שאלו: א"כ איך נדע... ענה לו: כפי שבדוקים אנשי ארץ ישראל כשרואים שנים שרבים זה עם זה בודקים מי מהם שותק ראשון הוא מיוחס יותר.

ד. רב: אם ראית שני בני אדם שמתגרים זה בזה, שמץ פסול יש באחד מהן ואין מניחין אותו לידבק אחד בחבירו.

ה. ר' יהושע בן לוי: אם ראית שתי משפחות המתגרות זו בזו, שמץ פסול יש באחת מהן ואין מניחין אותה לידבק בחברתה.

ו. הגמרא הביאה כמה מימרות בענין עד היכן מקומה של בבל לענין יחוס.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)